

ระดับความสุขและปัจจัยที่เกี่ยวข้องของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2549

วรรณรัตน์ กัจมาภรณ์, กิตติพงษ์ ดงแสง, กุลญาดา สมทรัพย์, ฐปนวงศ์ มิตรสูงเนิน,
ทศพล อารีจิตรานุสรณ์

นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น อาจารย์ที่ปรึกษา 2 คน

หลักการและเหตุผล: ดัชนีชี้วัดความสุขของ
กรมสุขภาพจิต สามารถวัดระดับความสุขและ
ช่วยคัดกรองปัญหาสุขภาพจิต ตั้งแต่ระยะเริ่มแรก
ได้ สำหรับวัยรุ่นตอนปลายนั้นมีการเปลี่ยนแปลง
หลายด้าน ได้แก่ อารมณ์ ความคิด การเข้าสังคม
การพัฒนาเอกลักษณ์ของตนเอง คบเพื่อนต่างเพศ
รวมถึงการตัดสินใจในอนาคตการศึกษา ซึ่งปัจจัย
เหล่านี้ล้วนส่งผลต่อสภาพจิตใจและความสุข

วัตถุประสงค์: ศึกษาระดับความสุข และปัจจัย
ที่เกี่ยวข้อง ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน ปีการศึกษา 2549

รูปแบบการศึกษา: เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา
ภาคตัดขวาง

กลุ่มตัวอย่าง: นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน ปีการศึกษา 2549
จำนวน 2,188 คน สุ่มตัวอย่างแบบกระจุก จำนวน
กลุ่มตัวอย่าง 450 คน

การวัดผล: ใช้แบบสอบถามชนิดตอบเองร่วมกับ
ดัชนีชี้วัดความสุขของกรมสุขภาพจิต ปี 2547 และ
นำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา Pearson
Chi-Square, Multiple logistic regression, Odds ratio
และช่วงความเชื่อมั่น 95%

ผลการวิจัย: ได้รับแบบสอบถามกลับมา 413 ชุด
(ร้อยละ 91.8) เป็นนักเรียนชาย 163 คน (ร้อยละ 39.6)
นักเรียนหญิง 250 คน (ร้อยละ 60.4) นักเรียน
ร้อยละ 85.1 คิดว่าตนมีรายรับเพียงพอ และส่วน
ใหญ่ร้อยละ 82.1 มีบิดามารดาอาศัยอยู่ด้วยกัน
กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 73.6 ตัดสินใจเลือกคณะที่
ต้องการ ศึกษาได้แล้ว การมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนในชั้น
เรียนพบร้อยละ 25.1 มีพื้นฐานของคะแนนความ
สุขของนักเรียน เท่ากับ 34 (95% CI: 33,34) และ
พิสัยควอไทล์มีค่า 6.25 จากคะแนนเดิม 45 คะแนน
เมื่อแจกแจงนักเรียนตามเกณฑ์ของกรมสุขภาพจิต
พบว่า ระดับความสุขต่ำกว่าคนทั่วไปร้อยละ 10.1
เท่ากับคนทั่วไปร้อยละ 45.1 และมากกว่าคน
ทั่วไปร้อยละ 44.8 ทั้งนี้ไม่พบความแตกต่างของ
ความสุขระหว่างเพศและระดับชั้นเรียน ปัจจัยที่
เกี่ยวข้องกับระดับความสุขได้แก่รายรับของนักเรียน
($P=0.017$) [OR=0.38 (0.17,0.84)] สถานภาพสมรส
ของบิดามารดา ($P=0.030$) [OR = 0.42 (0.20, 0.92)]
และการเข้ากับเพื่อนในชั้นเรียน ($P=0.028$)
[OR=0.44(0.21,0.91)]

สรุป: นักเรียนส่วนใหญ่มีระดับความสุขมากกว่า
หรือเท่ากับคนทั่วไป โดยปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ
ระดับความสุข ได้แก่ รายรับ สถานภาพสมรสของ
บิดามารดาและปัญหาเกี่ยวกับเพื่อน

คำสำคัญ: ระดับความสุข ปัญหาสุขภาพ
นักเรียน